Tampereen kaupungin lausunto Opetushallitukselle energia-alan ammattitutkinnon perusteiden luonnoksesta

Tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyys

Tampereen kaupungin ammatillisen koulutuksen lausunto kohdistuu suurjänniteasennuksen osaamisalaan. Lausuntoon on saatu työelämän havaintoja uudistuksesta, ja näkemyksemme perustuvat alan työelämän asiantuntijoiden arvioihin.

Tutkinnon perusteissa kuvattu osaaminen on pääosin ajantasaista (tiedot, taidot ja pätevyydet). Riittävän avoimet kuvaukset ammattitaitovaatimuksista kuten ”noudattaa työssään työ- ja sähkötyöturvallisuuslainsäädäntöä, ohjeita ja turvallisia työmenetelmiä” antavat mahdollisuuden työelämälähtöisyydelle ja näin tulkinta ajantasaisuudesta jää kouluttajalle ja työpaikan arvioijalle.

Uudessa suurjänniteasennuksen osaamisalassa on hyvää turvallisuusosaamisen, riskienhallinnan ja käyttövarmuuden korostuminen, jotka ovat keskeisiä suurjänniteverkkojen rakentamisen, käytön ja kunnossapidon työtehtävissä.

Tutkinnon muodostuminen ja tutkinnon osien osaamispisteet

Uuden suurjänniteasennuksen osaamisalan lisääminen on perusteltua alan toimintaympäristön muutosten ja kasvavien investointien näkökulmasta.

Tutkinnon osien sisältö

2.16 Sähköverkkoasennusten työmaan hallinta ja käyttöönotto, 30 osp

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin tulisi lisätä sähköverkkoalan MVRS-mittauksen (maa- ja vesirakennustyömaiden turvallisuustason seurantamenetelmä, sähköverkkomuunnos) tuntemus ja hyödyntäminen osana työmaaturvallisuuden hallintaa. MVRS-mittaus on sähköverkkoalan keskeinen turvallisuuden seuranta- ja arviointimenetelmä, joka huomioi sähkönjakeluverkon rakentamiseen liittyvät erityiset riskit paremmin kuin yleisesti käytetty MVR-mittaus. Mittauksen taustalla on valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009), joka velvoittaa tekemään työmaalla viikoittaisen kunnossapitotarkastuksen. Sähköverkkotyömailla, kuten kaapelointi-, ilmajohto- ja muuntamotöissä, perinteinen MVR-mittari ei sellaisenaan kata kaikkia riskejä, minkä vuoksi käytetään MVRS-mittaria. Menetelmä tukee sähköturvallisuuden, työmaamaadoitusten, pylväs- ja nostotöiden, kaivantojen turvallisuuden sekä työmaan järjestyksen ja varastoinnin järjestelmällistä arviointia ja kehittämistä.

2.17 Sähköverkon maakaapeliasennukset, 30 osp.

Tutkinnon ammattitaitovaatimuksissa olisi hyvä tuoda nykyistä selkeämmin esiin, että tutkinnon suorittajan tulee hallita myös 20 kV:n kaapeliverkon asennukset sekä niihin liittyvien jatkosten ja päätteiden tekeminen. Sähköverkon maakaapeliasennukset -kohdassa ei riittävän selkeästi kuvata asennuksia koskien, että tutkinnon

suorittajan on osattava tehdä myös 20 kV kaapeliverkon jatkokset ja päätteet sekä asennukset. Kuvauksen tulisi olla vastaavalla tavalla ilmaistu kuin kohdassa 2.18 (0,4-20 kV). Selkeä kuvaus ko. ammattitaitovaatimuksista olisi näin yhdenmukainen muiden tutkinnon osien kanssa ja parantaisi työelämässä tarvittavan osaamisen näkyvyyttä.

Suurjännite- ja sähköasemat

Tutkinnon perusteista puuttuu tällä hetkellä riittävä suurjännitekaapeleiden asennuksiin liittyvä osaaminen. Tämä olisi perusteltua huomioida tutkinnon sisällöissä nykyistä vahvemmin, sillä suurjännitteisiä kaapeliyhteyksiä käytetään kasvavassa määrin taajamaympäristöissä, sähköasemien liitynnöissä sekä voimajohtoratkaisuissa. Suurjännitekaapeleiden asennuksiin, jatkoksiin, päätteisiin ja käyttöönottoon liittyvä osaaminen on yhä merkittävämpi osa energia-alan työelämän osaamistarpeita, ja sen tulisi näkyä tutkinnon perusteissa nykyistä selkeämmin.

Muut huomiot luonnoksesta

Suurjänniteasennuksen osaamisalan käyttöönotto on perusteltua.

Tampereen kaupunki

Elinvoiman palvelualue

apulaispormestari Jaakko Mustakallio